

UN BARRANC DE CONTES

JORNADES ORALITAT LLORENÇ GIMÉNEZ

Paiporta, 2025

1.-INTRODUCCIÓ

EL BARRANC PAIPORTA és una associació cultural del poble de Paiporta que va iniciar les seues activitats a l'any 2009. La seua finalitat és acostar-se de manera lúdica i sense complexos a totes les manifestacions creatives i culturals de la nostra societat. Unes activitats sempre obertes a persones sòcies, a simpatitzants i a públic en general sense restriccions i de manera gratuïta: contacontes, presentacions de llibres, concerts, teatre, exposicions, excursions, xarrades sobre ecologia, art, gastronomia... són les activitats habituals de l'associació.

Amb relació a les activitats de narració oral organitzades per la nostra associació hem anat canviant i proposant diferents models d'activitats segons les possibilitats organitzatives i econòmiques, fins arribar al moment actual en què combinem cicles de narradors periòdics amb unes jornades d'oralitat a l'entrada de juliol, un nou projecte de narració oral que amplia objectius i activitats, que es realitza amb la col·laboració d'altres entitats culturals i que anomenem **"JORNADES D'ORALITAT LLORENÇ GIMENEZ"**. Amb aquesta nom volem recordar el nostre amic i company Llorenç Gimenez, que tantes vegades va participar i col·laborar amb la nostra associació.

ASSOCIACIÓ D'ALUMNAT CENTRE DE FORMACIÓ DE PERSONES ADULTES DE TORRENT

L'11 d'abril de 1985, el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, promulgava el Decret 43/1985 de creació de l'Escola de Persones Adultes de Torrent. S'iniciava així una llarga trajectòria formativa i participativa que faria de l'Escola d'Adults, un referent important en la vida de la ciutat.

L'Escola d'Adults de Torrent, el Centre Públic de Formació de Persones Adultes, s'ubica a la Plaça de Sant Pasqual número 20 d'aquesta gran ciutat de la comarca de l'Horta i durant el temps que ha transcorregut des del moment de la seua creació fins a data de hui, més de 25.000 persones han passat per les seues aules i tallers.

Ensenyament reglat i no reglat, cursos i tallers, tenen cabuda a les aules del centre i encara ara, 40 anys després del seu inici, es continuen fent visites culturals, viatges, exposicions, concerts, festes i celebracions, aplicades i vistes des d'una perspectiva formadora.

Entre les múltiples activitats que anualment s'hi realitzen, destaca el conjunt de xarrades, debats, taules rodones i conferències que es preveuen al Pla Anual de Centre.

Ara mateix, i amb la perspectiva que dóna el temps transcorregut, podem dir que el projecte d'FPA de Torrent està considerat com a una iniciativa sòlida d'entre les existents a la comarca de l'Horta. Segurament per aquesta raó, el Centre de Formació de Persones Adultes de Torrent ha sabut fer-se un lloc no sols en la vida social torrentina, sinó també amb la resta de la comarca.

En l'actualitat, l'FPA de Torrent esdevé un punt de referència on moltíssimes persones troben un lloc on compartir aprenentatges i vivències, un espai humanitzat on es troba el tresor que acompanya sempre l'educació: compartir aprenentatges i coneixements, aprendre a fer, aprendre a conviure, a prendre a ser...

L'Associació d'Alumnat del Centre de Formació de Persones Adultes de Torrent ha participat i participa en el projecte de centre i col·labora amb el centre per poder desenvolupar totes les activitats programades i amb autonomia organitza les seues pròpies activitats com aquest projecte amb col·laboració de l'Associació Cultural El barranc, de Paiporta.

2.-LA NARRACIÓ ORAL CONTEMPORÀNIA

La narració oral és la forma més ancestral de transmissió literària, una forma popular i casolana de teatre. En els seus orígens estava associada a la cultura popular; era una forma de transmissió del coneixement, a través de faules i rondalles, per als qui no tenien accés a la cultura escrita (durant segles, la majoria de la població).

Cal pensar que el segle XX ha estat ple de grans canvis en la forma de viure i que han sigut molts els esdeveniments i moltes les anècdotes viscudes i transmeses de manera oral. Afortunadament, encara ara trobem persones que han viscut aquesta realitat i ens la poden relatar.

El pas d'una col·lectivitat bàsicament rural –on anar i tornar de València suposava la inversió de tot un dia- cap a una forma de vida que suprimeix les distàncies entre qualsevol punt de la geografia valenciana ha estat una autèntica experiència i revolució en els hàbits socials.

La substitució del narrador de rotllana de les nits a la fresca, per la televisió, entre altres mitjans de comunicació de masses, ha transformat definitivament la societat en què vivim.

Tot i que originàriament la narració oral no està restringida al públic infantil, és veritat que en el nostre imaginari actual s'associa als món dels més menuts. Des de fa unes dècades, però, l'oralitat i la narració de viva veu ha pres una nova empenta i abasta nous espais, públics i estils. Ja no se circumscriu a històries tradicionals explicades a la xicalla.

Des de la seua creació, l'Associació Cultural El Barranc de Paiporta ha cultivat l'interés per aquesta forma d'expressió artística, amb la programació de contacontes dirigits a públic adult amb les temàtiques més variades: relats tradicionals, contes eròtics, humorístics, clàssics contemporanis,... amb contadors d'arreu del món i en diverses llengües. Potenciem així, l'art de contar històries i la gràcia de narrar oralment.

Ho fem i ho proposem així perquè estem persuadits que la memòria i la història de qualsevol poble i de les seues gents es fa cada dia. La pràctica

de la narrativa col·lectiva —que reuneix famílies, veïns, amics al voltant del narrador en una interacció de tipus cara a cara, en la qual el suport i la participació del grup enriqueix tant el relat com la relació social com a tal— és un costum que pot conviure amb els nous mitjans de comunicació.

La narració oral permet que una història quede fixada en la memòria enriquida dels oients. Una experiència que pot ser definitiva, i que recordarà gesticulacions, veus, onomatopeies, expressions i repeticions emprades pel narrador o la narradora, que passarà a formar part ja del bagatge oral d'aquelles persones que hi participen.

3. UN BARRANC DE CONTES DES DE 2009-2013

La programació de sessions de contacontes per a adults va començar l'any 2009, any de creació de l'associació. Aquesta proposta ha aconseguit consolidar un públic fidel, que participa en totes les edicions.

Cal destacar que, en els inicis, la major dificultat amb què els organitzadors es van trobar va ser transmetre al públic l'interés del format "contacontes" per a adults. Es tractava d'una manifestació literària majoritàriament associada al públic infantil i han calgut anys i constància en la programació per aconseguir que el públic accepti la proposta amb normalitat i interès.

4 UN BARRANC DE CONTES A LA LLUNA DE JULIOL, 2014-2025

En aquesta etapa de la nostra programació de narradors, les sessions de contacontes organitzades per l'AC El Barranc, es concentraven en dos, tres o quatre nits del mes de juliol i se celebraven al jardí del xalet de Català, un emblemàtic jardí de Paiporta, vinculat a la història de la localitat com a potència en la indústria de la seda a finals del segle XIX i principis del XX.

D'aquesta manera vam aconseguir un espai estable on realitzar l'activitat, i en concentrar en pocs dies la programació per aconseguir una major repercussió en les accions de difusió.

Amb aquest format s'ha realitzat des de l'any 2014 fins al 2022

La programació de contes *A la lluna de juliol* prestà especial atenció a la participació equilibrada de contadors i contadores, amb procedències diverses i combinant diferents estils, amb narracions de la tradició popular i també relats contemporanis. En aquest format han passat per Paiporta narradors valencians però també d'altres procedents d'altres indrets de l'estat com Guadalajara, Galícia, Múrcia o Catalunya o d'altres països com Cuba o Mèxic.

En totes les edicions, cada sessió va aconseguir congregat una bona quantitat d'espectadors, que van gaudir de les narracions en un entorn acollidor i familiar. El format permetia una relació molt propera entre artistes i públic. Aquesta proximitat ha afavorit la fidelització del públic, que acudeix a les nostres propostes de contacontes no sols des del mateix municipi, sinó des dels pobles veïns i d'altres comarques. Contes a la lluna de juliol es va convertir en una cita fixa als estius per la població de Paiporta.

5.- JORNADES D'ORALITAT LLORENÇ GIMÉNEZ.

Des de l'any 2022 hem eixamplat el projecte *A la lluna de juliol* i l'hem rebatejat amb el nom de *Jornades d'oralitat Llorenç Giménez*. El projecte té una clara intencionalitat d'espai didàctic en el qual es reflexione al voltant de la narració oral, i que té en cada jornada dues parts complementàries, que integren el cicle diari de les jornades. Així cada dia és dividit en dos blocs d'activitats que plantegen una proposta primera de perfil teòric (conferències, ponències i taules redones) en horari vespertí, i una sessió de narració oral d'artistes contadors, que s'adrecen a un públic adult. Aquest projecte ha tingut com a marc des del principi el museu de la Rajoleria de Paiporta; en una sala annexa per a les xarrades de la vesprada; i al jardí del museu , a la nit, per a les sessions artístiques de narració oral..

Cal ressaltar que hi ha elements transversals que la nostra associació té sempre en compte per tal de programar i organitzar les activitats. Per una banda cerquem la diversitat geogràfica, que ens enriqueixa de diferents punts de vista i de diverses sensibilitats narratives. Per això busquem sempre la participació de professionals de diferents regions, llengües i països. Per una altra banda, estem atents a garantir la participació de les dones, de manera paritària. Finalment, estem sempre atents que l'ambient i els valors que suren en totes les sessions siguen els de la concòrdia entre les cultures ; l'acceptació i el respecte de la diferència, sense renunciar mai a la potenciació de la nostra tradició cultural valenciana i en valencià.

6 DIRECCIÓ ARTÍSTICA

Carles Cano Peiró (València, 1957) és col·laborador de l'associació cultural El Barranc i és el director artístic del projecte. Carles Cano és llicenciat en Filologia i ha exercit la docència en instituts durant més de vint anys.

La seua trajectòria com a escriptor d'obres destinades a xiquets i joves comença a principis dels anys 80 del segle XX. Després de la precarietat de moltes dècades, la dels 80 es convertí a tot l'estat espanyol en una època daurada de la literatura Infantil i Juvenil. Aquest impuls nou va traure a la llum autors de diverses generacions, geografies i cultures. Ací va cristal·litzar l'obra de qualitat de Carles Cano, que té una trajectòria creativa importantíssima:

Amb *Aventures de Potaconill*, Carles va quedar finalista del premi Enric Valor el 1981. L'obra va ser publicada dos anys més tard. Des d'aleshores, l'autor ja no cessaria en el seu treball de creació i publicació literàries. Paral·lelament, la seua dedicació a la narració oral anà en augment i, a més compaginà la seua activitat en el món de la creació amb intervencions nombroses en taules redones, jornades, cursos i conferències. Ha treballat, a més a més com a locutor i guionista en Ràdio 9 i la Cadena SER. Com a guionista també de televisió, va intervenir en programes de Canal 9 i de TVE.

Tot al llarg de la seua trajectòria, Carles Cano ha estat guardonat amb diversos premis, entre els quals cal esmentar el premi Lazarillo de 1994 per l'obra de teatre *T'he enxampat Caputxeta!* una obra àmpliament representada arreu del territori espanyol. Aquesta mateixa obra i *En què es diferencien el Blanc i el Negre* van ser seleccionades per als premis "White raven" per la Biblioteca de la Joventut de Munic el 1996. Al 2007 va guanyar el premi de l'Hospital Sant Joan de Déu amb *Per un botó*; i el 2012 va ser guardonat amb el premi Carmesina per *Set Blancaneus i un Nan*, i també amb el premi Samaruc 2013.

Com a contacontes ha participat en festivals internacionals i ha contat en diversos països tals com: Guinea Equatorial, França, Mèxic,

Argentina, el Marroc i el Regne Unit, així com per tot arreu a l'Estat espanyol.

Ha participat com a conferenciant en diversos encontres, taules redones, jornades... referides a literatura infantil i juvenil, ràdio, televisió, teatre, poesia visual i literatura oral.

Cales Cano ha treballat com a professor de valencià del Centre d'FPA Torrent durant els cursos 2018-2019 al 2022-2023.

7. ALTRES ENTITATS COL·LABORADORES

Les *Jornades d'Oralitat Llorenç Jiménez* compten amb la col·laboració d'entitats, que en major o menor grau, ajuden a la realització de les activitats programades, ja siga amb un suport d'infraestructures, amb subvencions econòmiques o amb aportació de persones que hi participen. Cal esmentar-ne:

- Associació d'Alumnat FPA Torrent
- FULL (Fundació pel Llibre i la Lectura)
- NANO (Narradores amb Narradors Organitzats)
- Contes per la DANA
- ACPV (Acció Cultural del País Valencià)
- GUAIX (Coordinadora pel Valencià – L'horta Sud)
- Fundació L'Horta Sud
- Ajuntament de Paiporta
- Triapason produccions

UN BARRANC DE CONTES 2025

III JORNADES D'ORALITAT LLORENÇ GIMÉNEZ.

Una proposta oberta i participativa

DECÀLEG I PREMISES DELS PROJECTES I LES ACTIVITATS DE L'A.C .EL BARRANC, ASSOCIACIÓ D'ALUMNAT FPA TORRENT

- 1) L'associació cultural El barranc Paiporta busquem que les activitats que programem a la nostra població (tant les d'aquest projecte com altres d'arts plàstiques, presentació de llibres, excursions...) tinguen una qualitat i un interès, que contribuïsquen a teixir una teranyina de referents culturals i artístics al poble, i que siguen també referents de la comarca.
- 2) Comptem per a aquest projecte amb l'assessorament d'entitats, productores i col·lectius de comptada professionalitat per al disseny de la nostra programació: l'escriptor i narrador Carles Cano, FULL (Fundació pel Llibre i la Lectura), NANO (Narradores amb Narradors Organitzats), Guaix (Coordinadora pel Valencià Horta Sud) o Triapason produccions. Totes les associacions col·laboradores donen suport amb la difusió de les activitats sense aportacions econòmiques, que són íntegrament costejades per l'Associació. En els anys 2022 i 2023 hem tingut subvencions de la Generalitat Valenciana però l'any 2024 no hem tingut cap subvenció pública i les despeses han sigut aportades pels col·lectius organitzadors, majoritàriament per l'Associació Cultural El barranc.
- 3) La catàstrofe que va suposar per a Paiporta la DANA del 29 d'octubre de 2024 ha deixat a la població i a la nostra associació sense possibilitats d'organització de cap activitat sòcio-cultural. Des de març de 2025, després de 5 mesos des de la dana estem intentant des de la nostra associació contribuir a la recerca d'una mínima normalitat amb la represa de la dinàmica d'altres anys i amb un intent d'organitzar activitats amb una continuïtat fugint d'actes extraordinaris i puntuals.
- 4) Busquem crear sinèrgies i lligams entre tots els participants als espectacles i activitats que programem (narracions, cursos, trobades, concerts, espectacles...) i els/les artistes convidats. Actuem de facto com una associació promotora que acull i promou l'expressió artística en la ciutadania de Paiporta.

- 5) ·El nostre programa es plasma en unes activitats obertes a tota la població, però que no són de contingut aleatori. De fet responen als propòsits que ens marquem de consolidar i eixamplar projectes amb una trajectòria definida i coherent al llarg dels anys (*A la lluna de juliol, Un barranc de contes, Un barranc de música, La Nit Estellés, Un barranc d'Art...* compten ja una trajectòria de més de molts anys); són aquests, propòsits que es marquen nous objectius i nous projectes innovadors il·lusionants, que ja estan a hores d'ara cristal·litzats de format estable amb el temps. I que no s'acaben (Tal vegada en el futur immediat ens plantegem un festival música vocal, inèdit fins al moment en les nostres latituds.)
- 6) Les activitats programades les gestionem i les organitzem de manera altruista totes les persones associades de l'AC El Barranc Paiporta. En assemblees i reunions periòdiques ens marquem les tasques a realitzar i els responsables de cada aspecte relacionat amb cada activitat (programació, lloguer o reserva —d'equips de so, espais, infraestructures...—; relacions públiques amb els grups d'artistes... Així, ens organitzem de manera sempre coordinada i per consens.
- 7) Perquè les activitats tinguen una repercussió social en el poble i en la comarca, ens plantegem canals de difusió de totes les sessions/actuacions del projecte ja siga en forma de cartelleria, d'anuncis en plataformes de xarxes socials, panells informatius i falques publicitàries, a Paiporta i pobles de la rodalia, revistes i butlletins municipals....
- 8) Som conscients que part del teixit social de Paiporta es troba en una situació de vulnerabilitat, que tendeix a no prioritzar la cultura sobre les seues necessitats bàsiques. En aquest sentit les nostres propostes volen revertir aquesta situació i plantejar alternatives d'oci creatiu i cultural, que trenquen la barrera de la cultura elitista, en aquells sectors més desfavorits. De fet, les nostres propostes d'espectacles musicals i narradors són gratuïtes i obertes a tota la població.
- 9) L'associació cultural està oberta a qualssevol branques de l'expressió creativa, artística i cultural. Per això despleguem un calendari i unes propostes d'activitats, que abasten molts àmbits de l'activitat humana en societat, amb el valor sempre presents de respecte a la diversitat cultural. Últimament hem creat, en aquest sentit una nova secció de cor. *Un Cor en*

dansa és un conjunt coral, que programarà, dins de l'associació i de manera autònoma la producció d'espectacles corals i l'intercanvi d'experiències, que combinen el treball vocal col·lectiu amb altres disciplines artístiques (teatre, dansa, poesia, narració...).

- 10) L'associació El barranc té com a objectiu prioritari el suport a les iniciatives culturals valencianes i, especialment, d'expressió en valencià. En aquest sentit, sense renunciar a la diversitat cultural que s'obre amb la música i la paraula d'altres cultures, sempre programem una part important de les nostres propostes, tenint en compte prioritàriament plasmacions culturals valencianes i en valencià. Per altra banda tota la comunicació, cartellera i documentació interna i externa es realitza en valencià.

/ UN BARRANC DE CONTES 2025

III JORNADES D'ORALITAT LLORENÇ GIMÉNEZ 2025

Programació 2025

Un barranc de contes març-juny 2025		
Eva Andújar Carles Cano Anna Ballester 06-03-2025	Biblioteca Municipal Paiporta, Maria Moliner Ruiz	
Carolina Rueda 03-04-2025	Biblioteca Municipal Paiporta, Maria Moliner Ruiz	
Christian Atanasiu 08-05-2025	Biblioteca Municipal Paiporta, Maria Moliner Ruiz	
Irene Reina 05-06-2025	Biblioteca Municipal Paiporta, Maria Moliner Ruiz	

Jornades Oralitat Llorenç Giménez 2024		
José Luis Gutiérrez, "Guti" 01-07-2025	Conferència: Sala Annexa Museu Rajoleria	
Quico Cadaval 02-07-2025	Conferència: Sala Annexa Museu Rajoleria	
Teresa Duran 03-07-2023	Conferència: Sala Annexa Museu Rajoleria	
Sessions Narració Juliol 2025		
Celso Fernández, Guti, Quico Cadaval 01-07-2025	Las tres viejas de romería Jardí Museu Rajoleria	
Paco Agrado 02-07-2024	Barajando las palabras Jardí Museu Rajoleria	
Eva Andújar, Ana Ballester, Susú Benítez, Carles Cano, Domingo Chinchilla, Vicent Cortés, Almudena Francés . 03-07-2025	Comboi valencià. Roda de contes amb narradors i narradores valencians Jardí Museu Rajoleria	
Sessions narració setembre-desembre 25 Una sessió mensual, en cada localitat. Calendari a determinar Total 8 sessions	Biblioteca Municipal Paiporta Centre d'FPA Torrent	

Pressupost

UN BARRANC DE CONTES 2025

III JORNADES D'ORALITAT LLORENÇ GIMÉNEZ 2025

D'aquesta manera:

Conferències	1.200
Sessions de narradors:	2.200
Sessió conjunta amb 4 narradors	1.200
Sessions narració setembre- desembre 25 Paiporta i Torrent	4.200
Equip de so, tècnic i escenari	5.500
Coordinació i direcció tècnica	600
Vídeo i fotografia	2.500
Disseny imatge i cartells	1.000
Publicitat	1.400
Altres (assegurances, web, ...)	900
Total pressupost	20.700

